

اداره کل ترویج و تشکیل تعاونی‌ها وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی

اداره کل نظارت و ارزیابی بخش تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

با سلام؛

احتراماً، پیرو نامه شماره ۹۶/۱۱۱۵۵۴ مورخ ۱۳۹۶/۴/۱۷ موضوع ابلاغ «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های تعاونی اعتبار» مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۶/۳/۹ شورای پول و اعتبار، همان گونه که مستحضرنند، با عنایت به تصویب «قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» و تکالیف مندرج در مفاد قانون یاد شده، بازخوردهای واصله و همچنین مصوبات هیات مقررات‌زدایی، اصلاح دستورالعمل اشاره شده از حیث موارد مزبور، در دستور کار بانک مرکزی قرار گرفت و مراتب در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۵/۱۱ هیأت عالی بانک مرکزی مورد تصویب قرار گرفت. خاطرنشان می‌سازد، اهم اصلاحات انجام شده در دستورالعمل یاد شده به شرح زیر می‌باشد:

➤ بررسی و صدور تأییدیه صلاحیت مدیرعامل و اعضای هیات مدیره شرکت‌های موجود، در مقاطع تمدید مجوز فعالیت آن‌ها انجام خواهد شد. در مورد تعاونی‌های اعتبار موجود، افراد دارای حداقل ۵ سال سابقه کار مرتبط به تشخیص بانک مرکزی از شرط دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی در مقطع کارشناسی برای مدیر عامل معاف می‌باشند.

➤ اجازه‌نامه فعالیت برای بار اول با مدت اعتبار سه سال صادر می‌گردد و برای دفعات بعد و در صورت تأیید عملکرد توسط بانک مرکزی و تکمیل مدارک و مستندات لازم، با مدت اعتبار حداکثر ۵ سال قابل تمدید می‌باشد؛

➤ تخطی از مفاد این دستورالعمل موجب اعمال مجازات‌های مقرر در قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایر قوانین و مقررات مربوط می‌گردد؛

➤ شرکت‌هایی که پیش از تصویب این دستورالعمل تأسیس شده‌اند و تاکنون شرایط خود را با مفاد این دستورالعمل تطبیق نداده و اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی دریافت ننموده‌اند، موظفند حداکثر ظرف مدت یک سال نسبت به انحلال شرکت اقدام نموده و آگهی ثبت انحلال در روزنامه رسمی را به این بانک ارسال نمایند. در غیر این صورت، بانک مرکزی اقدامات قانونی لازم را از جمله توقف فعالیت شرکت‌های فاقد اجازه‌نامه فعالیت از طریق مراجع ذیصلاح به عمل می‌آورد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

جهش تولید با مشارکت
سال ۱۴۰۱

لذا، ضمن ارسال اصلاحیه «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های تعاونی اعتبار»، خواهشمند است دستور فرمایند، مراتب به قید تسریع به تمامی ادارات کل تعاون استان‌ها، شرکت‌های تعاونی اعتبار و سایر واحدهای ذی‌ربط ابلاغ و بر حسن اجرای مفاد دستورالعمل، نظارت کافی و مؤثر به عمل آید. / ۶۵۳۰۶۴۵/ گ

سرپرست مرکز تنظیم‌گری

سرپرست مدیریت کل تنظیم مقررات

حسین صدقی

۳۲۱۵-۱۵

حجت اسماعیل زاده

۳۲۵۰-۰۱

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل تنظیم مقررات

اداره مطالعات و مقررات

دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر

شرکت‌های تعاونی اعتبار

فهرست مطالب

فصل اول – تعاریف:	۲
فصل دوم – کلیات:	۳
فصل سوم – شرایط و نحوه تأسیس شرکت:	۵
فصل چهارم – اجازه‌نامه‌های تأسیس و فعالیت:	۷
فصل پنجم – شرایط و نحوه فعالیت شرکت:	۸
فصل ششم – نظارت:	۹
فصل هفتم – سایر مقررات:	۱۰

«بسمه تعالی»

دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های تعاونی اعتبار

به استناد بند (الف) ماده (۳۷) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بند (الف) ماده (۲۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور^۱، قانون شرکت‌های تعاونی مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۱۶، قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰/۰۶/۱۳ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن^۲، قانون تنظیم بازار غیرمتشکل پولی مصوب ۱۳۸۳/۱۰/۲۳ و آیین‌نامه‌های اجرایی آن، «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های تعاونی اعتبار»، که از این پس دستورالعمل نامیده می‌شود به شرح ذیل به تصویب رسید.

فصل اول - تعاریف:

ماده ۱- در این دستورالعمل عناوین ذیل در معانی مشروح به کار می‌روند:

۱-۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۱-۲- دستورالعمل: دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های تعاونی اعتبار؛

۱-۳- وزارت تعاون: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی؛

۱-۴- اداره کل تعاون: اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان؛

۱-۵- دستگاه: وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و یا ادارات تابعه وزارتخانه در استان‌ها و یا شهرستان‌ها/ سازمان‌ها، نهادها، شرکت‌ها و مؤسسات دولتی/ نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی/ شرکت‌های غیردولتی سهامی عام و همچنین شرکت‌های سهامی خاص دارای حداقل ۱۰۰ نفر کارمند/ کارگر که از تاریخ تأسیس و فعالیت شرکت‌های سهامی عام و خاص مذکور حداقل پنج سال سپری شده باشد؛

۱-۶- شرکت: شرکت تعاونی اعتبار کارمندی/ کارگری و شرکت تعاونی اعتبار صنفی؛

۱-۷- شرکت تعاونی اعتبار کارمندی/ کارگری: شرکت‌های تعاونی اعتباری که اعضاء آن از مستخدمین، بازنشستگان، مستمری‌بگیران و حقوق‌بگیران دستگاه‌های موضوع بند (۱-۵) این دستورالعمل می‌باشند؛

^۱ مصوب جلسه فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

^۲ مصوب جلسه فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

۸-۱- شرکت تعاونی اعتبار صنفی: شرکت‌های تعاونی اعتباری که اعضاء آن از صاحبان حرف دارای پروانه کسب از اتحادیه اصناف کشور می‌باشند؛

۹-۱- معرفی نامه: معرفی نامه‌ای که وزارت تعاون پس از دریافت و بررسی درخواست متقاضی، اساسنامه پیشنهادی و سایر مدارک متقاضی و تطبیق موارد مذکور با قوانین و مقررات ذی ربط، صادر می‌نماید؛

۱۰-۱- اجازه نامه تأسیس: موافقت کتبی بانک مرکزی با ثبت شرکت تعاونی اعتبار کارمندی / کارگری در مرجع ثبتی؛

۱۱-۱- اجازه نامه فعالیت: موافقت کتبی بانک مرکزی برای شروع یا ادامه فعالیت شرکت؛

۱۲-۱- اجازه نامه تغییرات ثبتی: موافقت کتبی بانک مرکزی با ثبت تغییرات شرکت در مرجع ثبتی؛

۱۳-۱- تأییدیه صلاحیت: اجازه نامه بانک مرکزی مبنی بر موافقت با تصدی سمت مدیرعامل یا عضو هیات مدیره توسط فرد پیشنهادی برای سمت مذکور پس از احراز شرایط وی براساس مفاد این دستورالعمل^۱.

فصل دوم - کلیات:

ماده ۲- تأسیس، ثبت، فعالیت و انحلال شرکت در چارچوب مفاد این دستورالعمل، اساسنامه مورد تأیید بانک مرکزی، مصوبات شورای پول و اعتبار و بخشنامه‌های بانک مرکزی مجاز می‌باشد.

ماده ۳- از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این دستورالعمل، صرفاً تأسیس شرکت تعاونی اعتبار کارمندی / کارگری مجاز است.

تبصره - برای هر دستگاه، تأسیس بیش از یک شرکت تعاونی اعتبار کارمندی / کارگری مجاز نمی‌باشد.

ماده ۴- تأسیس و فعالیت شرکت صرفاً در حوزه جغرافیایی مورد تأیید بانک مرکزی که در اساسنامه شرکت درج می‌گردد، مجاز می‌باشد.

ماده ۵- تأسیس شعبه توسط شرکت ممنوع است.

ماده ۶- حداقل تعداد اعضای شرکت‌های تعاونی اعتبار کارمندی / کارگری که از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این دستورالعمل تأسیس می‌شوند و فعالیت می‌کنند؛ ۵۰ نفر می‌باشد.

^۱ مصوب جلسه فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

- ماده ۷-** عضویت اعضاء در شرکت باید در چارچوب اساسنامه مورد تأیید بانک مرکزی باشد.
- ماده ۸-** عضویت همزمان اعضاء در بیش از یک شرکت ممنوع است.
- ماده ۹-** داشتن حداقل یک سهم برای هر یک از اعضای شرکت الزامی است. حداکثر تعداد سهام برای هریک از اعضاء در چارچوب اساسنامه شرکت خواهد بود.
- ماده ۱۰-** اشخاص حقوقی نمی توانند تحت هیچ شرایطی به عضویت شرکت درآیند.
- ماده ۱۱-** حداقل مبلغ سرمایه برای تأسیس و فعالیت شرکت تعاونی تا ۵۰ نفر، ۵۰۰ میلیون ریال می باشد و به ازای هر نفر عضو بیشتر مبلغ ده میلیون ریال به سرمایه اضافه می گردد.
- تبصره ۱-** مؤسسين موظفند قبل از ثبت، حداقل سرمایه موضوع این ماده را به صورت نقد نزد یکی از مؤسسات اعتباری تودیع نماید.
- تبصره ۲-** بانک مرکزی در صورت لزوم نسبت به تغییر حداقل میزان سرمایه شرکت اقدام خواهد نمود.
- ماده ۱۲-** سرمایه شرکت از طریق خرید سهم توسط اعضاء تأمین می شود.
- تبصره ۱-** شرکت مجاز به دریافت حق عضویت از اعضاء نمی باشد.
- تبصره ۲-** دستگاه می تواند بدون آن که عضو باشد تا حداکثر ۴۹ درصد از سرمایه شرکت تعاونی اعتبار کارمندی / کارگری را به منظور کمک در تأمین یا افزایش سرمایه از طریق کمک بلاعوض تأمین نماید.
- ماده ۱۳-** اداره امور شرکت بر عهده هیأت مدیره ای است که صرفاً از میان اعضای شرکت انتخاب می گردند.
- ماده ۱۴-** نام شرکت باید صرفاً دربرگیرنده نوع تعاونی اعتبار (صنفی یا کارمندی / کارگری) و نام صنف یا دستگاه متبوع اعضاء باشد.
- ماده ۱۵-** فعالیت شرکت های تعاونی اعتبار کارمندی / کارگری صرفاً در فضای اداری دستگاه ذی ربط و فعالیت شرکت های تعاونی اعتبار صنفی موجود صرفاً در فضای اداری اتحادیه صنف ذی ربط امکان پذیر می باشد.
- ماده ۱۶-** هرگونه تغییرات ثبتی شرکت، منوط به موافقت قبلی بانک مرکزی و اخذ اجازه نامه تغییرات ثبتی از آن بانک می باشد.

ماده ۱۷- نصب تابلو و هر نوع فعالیت تبلیغاتی از طریق رسانه‌های عمومی و وسایل ارتباط جمعی و ... مطلقاً ممنوع است.

فصل سوم - شرایط و نحوه تأسیس شرکت:

ماده ۱۸- تأسیس شرکت تعاونی اعتبار کارمندی/ کارگری منوط به ارایه موافقت کتبی دستگاه ذی‌ربط، معرفی‌نامه وزارت تعاون، تأیید اساسنامه آن توسط بانک مرکزی و دریافت اجازه‌نامه تأسیس از آن بانک می‌باشد.

ماده ۱۹- مؤسسين در حوزه‌هایی که تأسیس شرکت تعاونی اعتبار کارمندی/ کارگری در آن‌ها، حسب مقررات موجود نیازمند موافقت مراجع ذی‌صلاح از قبیل سازمان منطقه آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی می‌باشد، مکلفند موافقت کتبی مراجع مزبور را به انضمام سایر مدارک مورد نیاز به بانک مرکزی ارایه نمایند.

ماده ۲۰- متقاضیان تأسیس شرکت، اعضای هیأت‌مدیره و مدیرعامل^۱ تعاونی اعتبار کارمندی/ کارگری باید به همراه تقاضای کتبی خود، حسب مورد^۲ مدارک و اطلاعات ذیل را از طریق وزارت تعاون و یا اداره کل تعاون به بانک مرکزی ارایه نمایند:

۱-۲۰ موافقت کتبی دستگاه ذی‌ربط با تشکیل و تأمین محل فعالیت تعاونی اعتبار؛

۲-۲۰ معرفی‌نامه وزارت تعاون با تأسیس تعاونی اعتبار؛

۳-۲۰ گواهی واریز سرمایه اولیه؛

۴-۲۰ اساسنامه پیشنهادی تعاونی اعتبار که در قالب فرم اساسنامه مورد تأیید بانک مرکزی تکمیل شده است؛

۵-۲۰ فرم تأیید شده از ناحیه دستگاه ذی‌ربط حاوی اسامی حداقل ۵۰ نفر از داوطلبین عضویت در تعاونی (مؤسسين) و مشخصات آن‌ها از جمله مشخصات سجلی، میزان آورده، وضعیت استخدامی و نوع ارتباط کاری با دستگاه ذی‌ربط؛

۶-۲۰ معرفی‌نامه از مراجعی که تأسیس و فعالیت تعاونی اعتبار، منوط به موافقت آن‌ها می‌باشد؛

۷-۲۰ تصویر مدرک تحصیلی مدیرعامل^۱؛

^۱ مصوب جلسه فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

^۲ مصوب جلسه فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

۸-۲۰- گواهی عدم سوء پیشینه برای مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره^۲؛

۹-۲۰- تأییدیه کدپستی به روز محل فعالیت شرکت^۳؛

۱۰-۲۰- صورتجلسه مجمع عمومی موسس^۴؛

۱۱-۲۰- گواهی سابقه کاری برای مدیرعامل^۵.

تبصره- اطلاعات و مدارک مورد نیاز جهت صدور معرفی نامه موضوع بند (۲۰-۲-) این ماده توسط

وزارت تعاون تعیین و اعلام می شود.

ماده ۲۱- اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت حسب مورد باید از شرایط ذیل برخوردار باشند^۶:

۱-۲۱- دارا بودن تابعیت ایران و سکونت در ایران؛

۲-۲۱- داشتن صلاحیت فردی؛

۳-۲۱- نداشتن چک برگشتی رفع سوءاثرنشده در شبکه بانکی کشور؛

۴-۲۱- نداشتن بدهی غیرجاری به مؤسسات اعتباری؛

۵-۲۱- نداشتن سمت مدیرعامل و عضو هیأت مدیره در بانکها، مؤسسات اعتباری غیربانکی، صندوق های

قرض الحسنه و سایر شرکت های تعاونی اعتبار؛

۶-۲۱- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی در مقطع کارشناسی در یکی از رشته های بانکداری، اقتصاد، حقوق،

مدیریت، حسابداری، فناوری اطلاعات و یا سایر رشته های تحصیلی مرتبط به تشخیص بانک مرکزی برای

مدیرعامل؛

تبصره ۱- تأییدیه صلاحیت مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره شرکت در صورت احراز شرایط مندرج

در این ماده صادر می گردد.

تبصره ۲- بررسی و صدور تأییدیه صلاحیت مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره شرکت های موجود، در

مقاطع تمدید مجوز فعالیت آنها انجام خواهد شد.

^۱ مصوب جلسه فوق العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

^۲ مصوب جلسه فوق العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

^۳ مصوب جلسه فوق العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

^۴ مصوب جلسه فوق العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

^۵ مصوب جلسه فوق العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

^۶ مصوب جلسه فوق العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

تبصره ۳- در مورد تعاونی‌های اعتبار موجود، افراد دارای حداقل ۵ سال سابقه کار مرتبط به تشخیص بانک مرکزی از شمول بند (۲۱-۶-) این ماده معاف می‌باشند.

فصل چهارم - اجازه‌نامه‌های تأسیس و فعالیت:

ماده ۲۲- بانک مرکزی پس از بررسی و تأیید مدارک مندرج در ماده (۲۰) اقدام به صدور اجازه‌نامه تأسیس می‌نماید.

ماده ۲۳- مؤسسين موظفند پس از صدور اجازه‌نامه تأسیس، حداکثر ظرف مدت شش ماه نسبت به ثبت شرکت تعاونی اعتبار کارمندی / کارگری در مرجع ثبتی اقدام نمایند. در غیر این صورت، اجازه‌نامه تأسیس از درجه اعتبار ساقط می‌شود.

ماده ۲۴- اجازه‌نامه تأسیس شرکت تعاونی اعتبار کارمندی / کارگری صرفاً به منظور انجام امور ثبتی صادر می‌شود و شروع فعالیت آن منوط به کسب اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۲۵- شرکت تعاونی اعتبار کارمندی / کارگری موظف است پس از ثبت و تأسیس، حداکثر طی مدت شش ماه از تاریخ ثبت، نسبت به اخذ اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی اقدام نماید.

تبصره - در صورتی که شرکت تعاونی اعتبار کارمندی / کارگری پس از گذشت شش ماه از تاریخ

ثبت، نسبت به اخذ اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی اقدام ننماید و یا موجبات اخذ مجوز فعالیت از

بانک مرکزی را فراهم نسازد؛ ضمن کأن لم یکن تلقی شدن اجازه‌نامه تأسیس و عدم صدور

اجازه‌نامه فعالیت، موظف به انحلال آن در چارچوب اساسنامه خود می‌باشد.

ماده ۲۶- بانک مرکزی پس از دریافت مدارک ذیل و نیز حصول اطمینان از انطباق آن‌ها با مقررات مربوط، نسبت به صدور اجازه‌نامه فعالیت اقدام می‌نماید:

۱-۲۶- اساسنامه ثبت شده که کلیه صفحات آن ممه‌ور به مهر بانک مرکزی، وزارت تعاون و مرجع ثبتی گردیده است؛

۲-۲۶- آگهی ثبتی تأسیس شرکت در روزنامه رسمی یا رسید روزنامه رسمی مبنی بر دریافت آگهی مزبور؛

۳-۲۶- تأییدیه صادره از ناحیه انجمن مرکزی نظارت بر انتخابات تعاونی‌ها مبنی بر صلاحیت اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت؛

تبصره - اجازه نامه فعالیت برای بار اول با مدت اعتبار سه^۱ سال صادر می گردد و برای دفعات بعد و در صورت تأیید عملکرد توسط بانک مرکزی و تکمیل مدارک و مستندات لازم، با مدت اعتبار حداکثر ۵ سال قابل تمدید می باشد.^۲

ماده ۲۷ - اجازه نامه های صادره توسط بانک مرکزی به هیچ وجه و تحت هیچ عنوان قابل انتقال به غیر نمی باشد.

فصل پنجم - شرایط و نحوه فعالیت شرکت:

ماده ۲۸ - شرکت مجاز به انجام فعالیت برای غیر اعضای خود نمی باشد.

ماده ۲۹ - فعالیت شرکت منحصرأ دریافت سپرده ریالی از اعضا، اعطای تسهیلات ریالی به آنها، دریافت وجوه اداره شده از اشخاص جهت اعطای تسهیلات به اعضا و نیز سرمایه گذاری در چارچوب مفاد این دستورالعمل می باشد.

ماده ۳۰ - شرکت صرفاً می تواند نسبت به قبول سپرده قرض الحسنه پس انداز ریالی از اعضا اقدام نماید.

تبصره - شرکت مجاز به افتتاح حساب سپرده قرض الحسنه جاری و حساب های مشابه (حساب هایی که وجه آنها توسط اشخاص ثالث قابل دریافت باشد) برای اعضا نمی باشد.

ماده ۳۱ - شرکت موظف است صرفاً در قالب عقد قرض الحسنه نسبت به اعطای وام ریالی به اعضای خود اقدام نماید.

تبصره - هیأت مدیره شرکت موظف است در حسن اجرای قراردادهای منعقد این ماده اعم از نحوه مصرف و بازگشت وام اعطایی، نظارت لازم و کافی را به عمل آورد.

ماده ۳۲ - مانده وام اعطایی شرکت در هر زمان نباید از ۱۲ برابر مجموع مانده حقوق صاحبان سهام تجاوز نماید.

ماده ۳۳ - حداکثر مجموع مانده وام اعطایی به هر عضو و توسط هیأت مدیره شرکت تعیین خواهد شد. در هر حال این میزان از پنج درصد مجموع حقوق صاحبان سهام شرکت تجاوز نخواهد کرد.

^۱ مصوب جلسه فوق العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

^۲ مصوب جلسه فوق العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

ماده ۳۴- دریافت کارمزد وام باید در چارچوب مقررات و ضوابط بانک مرکزی باشد.

ماده ۳۵- سرمایه‌گذاری‌های شرکت صرفاً به خرید اوراق مشارکت، صکوک، اوراق خزانه اسلامی و سایر اوراق مشابه تضمین شده توسط دولت، بانک مرکزی و بانک‌ها و یا سپرده‌گذاری نزد بانک‌ها و مؤسسات پولی غیربانکی دارای اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی و یا خرید سهام اتحادیه تعاونی اعتبار مربوط محدود می‌گردد. در هر صورت مجموع سرمایه‌گذاری‌های موضوع این ماده نباید از ۲۰ درصد منابع در اختیار شرکت تجاوز نماید.

تبصره - شرکت موظف است همواره حداقل ۵۰ درصد از سقف مجاز سرمایه‌گذاری‌های خود موضوع این ماده را (۲۰ درصد منابع در اختیار) به صورت اوراق مشارکت تضمین شده توسط دولت، بانک مرکزی و بانک‌ها و یا سپرده‌گذاری نزد بانک‌ها و مؤسسات پولی غیربانکی دارای اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی نگهداری نماید.

ماده ۳۶- شرکت صرفاً مجاز به انجام فعالیت‌های مصرح در این دستورالعمل و اساسنامه خود می‌باشد و انجام سایر امور از جمله فعالیت‌های ارزی، گشایش اعتبار اسنادی، صدور ضمانت‌نامه، ظهرنویسی اسناد و انتشار گواهی سپرده عام و خاص توسط شرکت ممنوع می‌باشد.

ماده ۳۷- احتساب ذخایر قانونی و اندوخته‌های احتیاطی بر اساس اساسنامه شرکت انجام می‌شود.

فصل ششم- نظارت:

ماده ۳۸- شرکت موظف است آمار و اطلاعات درخواستی بانک مرکزی و وزارت تعاون را اعم از مالی و غیر مالی به مرجع درخواست کننده ارایه نماید.

ماده ۳۹- شرکت مکلف است حسب درخواست بانک مرکزی، صورت‌های مالی پایان دوره خود را جهت بررسی و اظهارنظر در اختیار حسابرسان رسمی معتمد بانک مرکزی قرار دهد.

ماده ۴۰- بانک مرکزی در هر زمان که تشخیص دهد، بازرسان خود را جهت رسیدگی به حساب‌ها و نحوه فعالیت شرکت اعزام می‌نماید. شرکت موظف است در صورت مراجعه بازرسان بانک مرکزی، کلیه اسناد، مدارک و دفاتر خود را جهت انجام رسیدگی‌های لازم ارائه نموده و امکان بررسی جامع و کافی را برای بازرسان اعزامی از طرف آن بانک فراهم نماید.

ماده ۴۱- تخطی از مفاد این دستورالعمل موجب اعمال مجازات‌های مقرر در قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایر قوانین و مقررات مربوط می‌گردد.^۱

تبصره ۱- در صورت سلب صلاحیت هر یک از اعضای هیأت مدیره و یا مدیرعامل شرکت، اشخاص مزبور نمی‌توانند تا مدت پنج سال به‌عنوان عضو هیأت مدیره و یا مدیرعامل شرکت تعیین شوند.

فصل هفتم- سایر مقررات:

ماده ۴۲- هرگاه زیان انباشته شرکت از ۵۰ درصد سرمایه ثبت شده بیشتر شود، شرکت مکلف است بلافاصله نسبت به یکی از موارد ذیل اتخاذ تصمیم نماید:

۱-۴۲- افزایش سرمایه حداقل به میزان زیان‌های وارده؛

۲-۴۲- کاهش سرمایه ثبتی به میزان سرمایه موجود، مشروط بر آن‌که سرمایه فعلی کمتر از حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس و فعالیت شرکت نباشد؛

۳-۴۲- انحلال شرکت.

ماده ۴۳- انحلال اختیاری شرکت پس از تعیین تکلیف نحوه بازپرداخت سپرده‌های موضوع ماده ۳۰- این دستورالعمل، کسب موافقت بانک مرکزی در این خصوص و طی سایر مراحل قانونی انجام می‌شود.

ماده ۴۴- ترتیبات انحلال و ورشکستگی شرکت در چارچوب قوانین و مقررات ذی‌ربط باید به نحوی انجام شود که پرداخت سپرده‌ها در اولویت قرار گیرد.

ماده ۴۵- در صورت انحلال دستگاه‌های موضوع بند (۵) از ماده (۱) این دستورالعمل، اجازه‌نامه فعالیت شرکت تعاونی اعتبار دستگاه مربوط، از تاریخ انحلال دستگاه کأن لم‌یکن تلقی گردیده و شرکت از این تاریخ مجاز به پذیرش عضو جدید، اخذ سپرده از اعضا و اعطای تسهیلات به اعضا نمی‌باشد. همچنین شرکت موظف است طبق برنامه زمان‌بندی اعلامی که به تأیید بانک مرکزی می‌رسد، نسبت به تسویه مطالبات و دیون خود و توقف کامل فعالیت اقدام نماید.

ماده ۴۶- شرکت‌هایی که پیش از تصویب این دستورالعمل تأسیس شده‌اند و تاکنون^۲ شرایط خود را با مفاد این دستورالعمل تطبیق نداده^۱ و اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی دریافت ننموده‌اند، موظفند حداکثر ظرف

^۱ مصوب جلسه فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

^۲ مصوب جلسه فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

مدت یک سال نسبت به انحلال شرکت اقدام نموده و آگهی ثبت انحلال در روزنامه رسمی را به این بانک ارسال نمایند.^۲ در غیر این صورت، بانک مرکزی اقدامات قانونی لازم را از جمله توقف فعالیت شرکت‌های فاقد اجازه نامه فعالیت از طریق مراجع ذی صلاح به عمل می‌آورد.

تبصره ۱ - شرکت‌های تعاونی اعتبار کارمندی / کارگری موجودی که پیش از تصویب این دستورالعمل تأسیس شده‌اند و فعالیت می‌نمایند از حیث تعداد اعضاء (موضوع ماده (۶) این دستورالعمل)، مشمول حکم این ماده نمی‌باشند.

تبصره ۲ - شرکت‌های تعاونی اعتبار صنفی موجود ضمن رعایت مفاد این دستورالعمل، صرفاً بدون پذیرش عضو جدید، می‌توانند به فعالیت خود ادامه دهند.

ماده ۴۷ - مواردی که در این دستورالعمل پیش‌بینی نشده است تابع قوانین بخش تعاون، قانون تجارت و ضوابط و مقررات ابلاغی بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۴۸ - این دستورالعمل از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا بوده و تمامی احکام مغایر با آن و همچنین «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر شرکت‌های تعاونی اعتبار» مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۰۳ شورای پول و اعتبار، ملغی‌الثر اعلام می‌گردد.

این دستورالعمل که پیش‌تر در (۵۱) ماده و (۱۶) تبصره در یک‌هزار و دویست و سی و دومین جلسه مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۹ به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده بود، با اصلاحاتی به شرح مندرج در متن در (۴۸) ماده و (۱۷) تبصره در جلسه فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی به تصویب رسید.

^۱ مصوب جلسه فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی

^۲ مصوب جلسه فوق‌العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۱ هیأت عالی